

Vandar fyri framman

Oddagrein

Nú vit standa á gáttini til eitt nýtt túsundár er nógv at hugleiða um. Mangt broyrtist í eini öld – fyri ikki at tala um í einum túsundári. Tibetur er tað soleiðis, at tað mesta er broytt til tað betra í skjótt farnu öld, men tað er eingin sjálfvilygja, at so hevur verið. Sagan hevur víst okkum, at ikki altíð gongur tann ræta vegin. Vit kunnu bert hyggja at tí myrku miðöldini. Vit hava nógv at takka teimum fyri, ið undan okkum fóru. Tað er ikki sørt hugstoytt, tá man hoyrir fólk tosa sum um, at alt, ið frammanundan er gjørt, er vónaligt. Tað ættarliðið, ið nú fer at ráða fyri borgum, hevur havt ein tryggan og ríkan uppvøkstur – takkað verið teimum, ið núverandi politikarar standa á herðunum á.

Materielt nýttast vit ikki at óttast, hóast kreppur kunnu koma og fara í komandi tíðum, tí hjá okkum er ein kreppa ikki tað sama sum kreppur aðra staðni í heiminum. Hjá okkum snýr tað seg um bilur nummar 2 skal seljast, um húsin til 1 millión kunnu forrentast, at hava ráð til nýggj klæðir o.s.fr. Hóast hesi mál eru álvarslig fyri tey, ið merkja búskaparliga strongd, so snýr hetta seg hóast alt ikki um hungur og vesaldóm. Vit froyingar hoyra til ein lítlan part av heimsins fólki, ið liggja á ovastu rók materielt, og er hetta sera týðningarmikið at minnast til, áðrenn vit fella fyri freistingini at taka synd í okkum sjálvum materielt. Fyri at nýta eitt fremmant orð, so er týðningarmikið, at seta alt í »perspektiv«.

Spurningurin um vit vilja geva frá okkum materielt fyri eitt nú fullveldi er ein annar spurningur, ið má vera upp til hvønn einstakan at avgera. Fullveldi kemur at kosta okkum materiellán vælstand uppá stutt sikt – hetta er sakkunleikin og eisini Hvítá-bók á einum máli um. Tað er alla æru vert, um fólk vilja hetta vitandi um, at tað kostar vælferð. Tað er ikki reiðiligt at bílla fólk inn, at hetta ber til uttan at fara frá ovastu rók niður á næstovastu rók materielt, har heldur eingin, hóast alt, liður hungur og vesaldóm. Hetta átti at verið eitt mál, har fólk eiga at gera upp við seg sjálvan, hvat tey vilja. Ansast má eftir, at fólk ikki lástast vilja taka eitt fall í vælferðini og livistóðinum vegna Føroya fólk, og vænta, at tað ikki kemur at raka ein sjálván.

Tann vandin, ið kann hómost í núverandi gongd er fyrriuttan tað materiella, ið hóast alt er og verður eitt luksuproblem, at toleransan gerst minni og minni móti óvugtum meiningum. Vit siggja eina gongd, har froyingar verða lagdir undir at tæna donskum kreftum, fremja landskæðiligt virksemin, roynd at »fuppa og svindla« Føroya fólk. Føroyar gerast eitt fátækt land, um froyingar ikki kunnu hava eina meining, ið ikki tangerar nationalismu, uttan at hesi fólk verða lögð undir líkt og ólíkt. Bara tað, at menn taka sær einarett uppá at definera røtt froyysk áhugamál og ikki røtt froyysk áhugamál átti at fingið allar almarklökkur at ringt. Ein rættur froyingur er vónandi ikki ein, ið tekur sær einarett at definera, hvat ein rættur froyingur er.

Talu-, hugsunar- og trúarfrælsi eigur at vera so inngrogvið í okkara mentan, at ein eigur at kunna úttala seg móti ekstremum nationalistiskum tendensum, uttan at verða lagdur undir landasvik og annað ótespiligt. George Orwell segði í framtíðar-ræðumynd síni 1984, at tann, ið stýrir fortíðini, stýrir framtíðini, og hann, ið stýrir nútíðini, stýrir fortíðini. Vónandi kemur søgurættan ongantíð uppá tal í Føroyum, men tá ið ein hoyrir menn tosa um landasvik, so koma minni um 50 árin fram aftur, har ókvæmisorð vóru dagligur kostur, og okkurt bendir á, at hetta er vorðið gloymt av summum. Týðningarmikið er at granska keldur (órættáðar), so at søgan ikki verður gloymd, nú vit skjótt skriva ár 2000.

Sosialurinn

Viðmerking:

Gíslarnar eigur Helena 100%

Helena Dam á Neystabø, landsstýrskvinna í m.o. almannamálum hevur ein sera lognan arbeiðshátt. Tá mál verða viðgjørd í tinginum, plagur hon at senda onkran flokksfelaga upp at siga eitt-hvørt, henni til verju, og nú hevur hon so eisini fingið Jan A. Joensen, formann í Norðoyar Sjálfstýrissfelag at leggja navn til verjurøðu. Verjurøðan, talan er um, er grein í bløðnum 29. desember 1999, og snýr hendan seg um, at tað eru Páll á Reynatúgvu og undirritaði, sum eru atvoldin til, at pensiónistarnir hava verið fyri skerðan lut, nú stundar til bæði nýggja öld og nýtt túsundár. Sama landsstýrskvinna nýtti eisini høvi í Degi og Víku 28. desember sama ár at fortelja Føroya fólk, at tað er meirilutin í Trivnaðarnevndini, og ikki landsstýrskvinnan, sum er atvoldin til, at pensiónistarnir ikki vórðu útgoldnar fyri júl.

Helena sigur ósatt

Lat meg siga tað beinanvegin. landsstýrismadurin sigur beinleiðis ósatt, og hon ger tað fullt meðvitáð. Tað er bert ein persónur her í landinum, sum hevur ábyrgdina av, at pensiónistarnir ikki komu út fyri júl, og tað er Helena Dam á Neystabø. Trivnaðarnevndin eftirlýsti ásetingarlógina longu í mars 1999, tá lóg um almannapensiónir varð lögð fram. Ja, tað varð enná greitt boðað frá av anstøðu-

limunum í nevndini, at tað var óðamannaverk at samtykkja pensiónslógina uttan sástundis at samtykkja ásetingarlógina. Og ikki kann sigast annað, enn at tað var óðamannaverk. Men sum ikki einaferð, so bedýraði landsstýrskvinnan, at ásetingarlógin var ávegis í tingið, og hetta lat meirilutin í Trivnaðarnevndini sær lynda. Men eisini í hesum føri vóru lyft landsstýrskvinnunnar bert tórn orð, og ásetingarlógin kom ikki í tingið fyrr enn seinast í november. Sum eitt tunt og pið uppskot. Uppskotið um ásetingarlógina var so ófullfíggað, sum tað kundi vera. Ongar grundgevingar, ongi dømi og ongin var hoyrdur. Tað bar ein falt ikki til at lata eyguni aftur og skunda uppskotið ígjøgnum. Og einasta rætta hevd verið at sent tað aftur, har tað kom frá.

Oman á alt hetta, fekk formaðurin í Trivnaðarnevndini tey boð frá landsstýrskvinnuni, at pensiónistarnir fóru undir øllum umstøðum at fáa pensiónina fyri júl. Um ásetingarlógin var samtykt ella ei. Trivnaðarnevndin arbeiðdi sostatt ikki bert undir óhepnun umstøðum við uppskotinum um ásetingarlóg, hon arbeiðdi undir skeivum fyrirtreym.

Um uppskotið um ásetingarlóg skal annars stutt vera sagt, at tað átti at verið grýtuclátt fyri langari tíð síðan. Vælingarlógin er

nevnliga ein fylgilóg til pensiónslógina, og hevur pensiónslógin verið ávegis í skjótt fimm ár. Tá pensiónslógin bleiv samtykt í mai 1999, var tað triðja ferð hon var í tinginum. Tí er tað so óskiljandi, at landsstýrskvinnan ikki hevði uppskotið um ásetingarlóg klárt í vár, og tað er somuleiðis átalvert, at hon ikki hevði tað.

Til Jan A. Joensen

Til Jan A. Joensen havi eg bert hetta at siga: Tá tú næstu ferð setir navn undir grein hjá Helenu, set teg tá inn í málið fyrst. Lat teg ikki nýta sum hent amboð í verjurøðu hennara. Um so var, at Helena hevði reint mjøl í posanum, tá hevði hon ikki havt fyri neyðini at framt so nógv sniðalóp á PVeðll á Reynatúgvu og mín persón. Slíkt gera landsstýrskvinnu vanligu ikki, og als ikki tá tey eru ósek.

Annars skal eg upplýsa fyri Jan A. Joensen, at hvørki eg ella Páll á Reynatúgvu hava nú undan jolum fram álop á pensiónslógina, sum bleiv samtykt í mai. Okkara atfinningar vóru mótvægis uppskotinum um ásetingarlóg, og handfaring landsstýrskvinnunnar av sama uppskoti.

Jan sigur, at vit í Trivnaðarnevndini ikki eru greið yvir, hvat bleiv samtykt í mai. Vit vóru ikki fullgreið yvir tað, fyrr enn ásetingarlógin kom. Men eg skal minna á, at eg var ógvuliga

nógv ímóti teimum broytingum, sum víðfóru at við-bótarnar hjá fyrtilárpensiónistunum blivur koyrdar í ein pott, sum skattavaldið síðan kundi sleppa at leppa úr. Hesum var eg ímóti í vár og eri tað framvegis.

Og annars skal eingi ivi valda um, at tað er Helena Dam á Neystabø, sum eina og aleina eigur gíslarnar, Jan A. Joensen sipar til í grein síni 29. desember 1999.

Jan A. Joensen kemur við innballaðari hótan um samgongusliti, tí tjóðveldismenn fara so illa við Helenu. Hetta eru kanska eisini orð formansins. Sjálvsagt er tað spell, at samgongan, sum hevur sett sær fullveldismál á ovasta bredda, skal fara vegna slíkt óneyðugt ósketni. Men hinvegin havi eg sera lítlan hug framhaldandi at samstarva við einum landsstýrsmanni undir slíkum umstøðum.

Finnur Helmsdal, limur í meirilutanum í Trivnaðarnevnd lógtingsins

Scientology við í Windows-pakkanum

Í næstum verður Scientology-forrit vanligt á heimateldunum í Føroyum

EYÐUN KLAKKSTEIN
KEYPMANNAHAVN

Windows er líka vanligt á teldu, sum margarin uppá breyð ella kavi á vetri.

So at siga allar heimateldurnar í Føroyum brúka Windows sum stýrskipan, og tað er trupult hjá flestu teldubrákarum at klára seg uttan Windows-pakkan.

Framyvir fer tað at verða vanligt, at fólk skifta til nýggja Windows 2000, og við hesi skipan fylgir eitt forrit, sum hevur beinleiðis tilknýtið til umstridda Scientology-felagsskapin.

Tað er amerikanska fyrirkonan Microsoft, sum ger Windows 2000, og hendan skipan hevur nærum fingið einkarett sum stýrskipan á heimateldum kring allan heim.

Men nú hevur Windows

2000 fingið eitt álvarsamt skot fyri bógvinn, og vandi er fyri, at skipanin verður boykottað í nógvum londum.

Tað er nevniliga avdúkað, at Windows 2000 hevur beinleiðis samband við felagsskapin Scientology, sum er sera umstríddur í fleiri londum.

Halda eyga við brúkarum

Ein leiðandi limur í Scientology hevur gjøgnum fyrirkonu sína, Executive Software, latið eitt forrit til Windows 2000, og hetta forrit er ein partur av Windows 2000, sum framyvir verður púra vanligur á heimateldum.

Forritið, sum byggir á forritið Diskeeper, ruddar í filum á harddiskinum, og sambært telduserfrøðingi í

Hamburg, er møguleiki fyri, at forritið kann senda upplýsingar av telduni og út á internetið. Tí eru týskarar farnir at spyrja, um Scientology við hesum forriti kann halda eyga við brúkarum av Windows 2000.

Danmark vil ein annar serfrøðingur vera við, at Diskeeper forritið ikki kann slestast av telduni, tí um tað verður roynt at tveita forritið út av telduni, so leggur tað seg aftur á telduna av sínum eintingum.

Boykotta Windows

Í Týsklandi er mótsøðan móti Scientology serliga stór. Har hava fólk og myndugleikar stóra andstýgd fyri felagsskapinum, sum verður skírdur vandamikil, og nú er ventandi, at bæði privatfólk, almennir stovur og alskyns fyrirkonur

fara at boykotta nýggja Windows 2000. Eisini katolska kirkjan verður mett at fara at frámæla fólk at brúka Windows 2000. Í Danmark, har danska útgávan av Windows verður tillagað, kenna tey einki til sambandið millum Windows 2000 og Scientology.

Tað er danska útgávan av Windows, sum er vanligast í Føroyum. - Vit hava sum grundleggjandi sjónarmið, at vit leggja líka í, hvønn trúðarbólk okkara samstarvsfelagar hoyra til, var einasta viðmerkingin hjá sölustjóranum Søren Rasmussen.

Og verður einki broytt við Windows 2000, so verður tað framyvir púra vanligt, at teldurnar í froyysku heimunum fara at brúka forrit hjá Scientology-felagsskapinum.